

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33351
Nom	Psicologia del llenguatge
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau de Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau de Psicologia	49 - Processos Psicològics Bàsics II: Pensament i Llenguatge	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GIMENEZ COSTA, JOSE ANTONIO	300 - Psicologia Bàsica

RESUM

L'assignatura "Psicologia del llenguatge" és una assignatura obligatòria que s'imparteix en el tercer curs de la Llicenciatura en Psicologia al llarg d'un semestre i té una càrrega lectiva de 6 crèdits. El contingut de l'assignatura s'abordarà tant des d'una perspectiva teòrica com pràctica.

La Psicologia del Llenguatge estudia els processos psicològics que operen en la comprensió i en la producció del llenguatge. També s'ocupa de l'adquisició del llenguatge. El seu estudi es fa des de l'enfocament cognitiu, incorporant enfocaments més recents com la Neuropsicologia cognitiva i el Conexionisme.

Els coneixements que esta disciplina proporciona tenen importants implicacions en el camp educatiu (adquisició i trastorns de la lectura i de l'escriptura) i en el diagnòstic i tractament de les afàsies i altres trastorns lingüístics. També té aplicacions en l'àrea de la gerontopsicologia (envelliment i llenguatge) i clínic (llenguatge en demències i esquizofrènia).

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1319 - Grau de Psicologia

- Conèixer les funcions, característiques i limitacions dels diferents models teòrics de la psicologia del pensament i del llenguatge.
- Conèixer les lleis bàsiques dels diferents processos psicològics relacionats amb els processos de percepció, comprensió i producció del llenguatge parlat i escrit.
- Conèixer els fonaments biològics de la conducta humana i de les funcions psicològiques relacionats amb els processos de pensament i de llenguatge.
- Conèixer els diferents camps d'aplicació de la psicologia del pensament i del llenguatge i tenir els coneixements necessaris per a incidir i promoure la qualitat de vida en els individus en els diferents contextos: educatiu, clínic.
- Conèixer els diferents dissenys d'investigació en psicologia del pensament i del llenguatge, els procediments de formulació i contrastació d'hipòtesis i la interpretació dels resultats.
- Ser capaç de descriure i mesurar variables relacionades amb els processos de pensament i llenguatge.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

- Que els/les estudiants adquirisquen els coneixements sobre el processament del llenguatge com a sistema de representació i de comunicació, així com l'adquisició del mateix en el xiquet. Les bases biològiques que sustenten estos processos són també objecte d'estudi en esta assignatura.
- Que els/les estudiants compreguen les funcions, característiques i limitacions dels distints models teòrics de la Psicologia del llenguatge, així com les dades sobre els quals se sustenta cada model.
- Que els/les estudiants siguen capaços de descriure i mesurar les variables més rellevants en la Psicologia del llenguatge.
- Que els/les estudiants siguen capaços d'identificar els problemes més rellevants plantejats en l'àrea dels processos lingüístics.

- Que els/les estudiants siguen capaços de llegir, interpretar i sintetitzar textos científics relacionats amb la Psicologia del llenguatge.
- Que els/les estudiants puguen aplicar els coneixements adquirits en l'assignatura al terreny educatiu i clínic.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ.

Que és la Psicologia del Llenguatge. Primeres aproximacions a l'estudi del llenguatge: la hipòtesi de Chomsky; l'explicació conductista; la Psicologia del llenguatge hui. Mètodes d'estudi en la Psicologia del llenguatge. Qüestions fonamentals sobre el processament del llenguatge: Processament en sèrie i en paral·lel. Processos automàtics i controlats. Modularitat.

2. BASE BIOLÒGICA DEL LLENGUATGE I ADQUISICIÓ.

Mecanismes cerebrals i llenguatge. Evolució del llenguatge i bases genètiques. Adquisició primerenca. Comunicació prelingüística. Fonologia primerenca. L'holofrase. Desenvolupament lèxic. Gramaticalització primerenca. Adquisicions tardanes. Bilingüisme i adquisició d'una segona llengua.

3. PERCEPCIÓ DE LA PARLA.

Principals qüestions en la percepció de la parla: segmentació i variabilitat del senyal. Propietats acústiques del senyal vocal. Percepció de segments fonètics aïllats: percepció de vocals, percepció de consonants. Percepció categorial. Percepció de la parla contínua: efecte de coarticulació, factors lèxics i sintàctics en la percepció de paraules. Models de percepció de la parla.

4. RECONeixEMENT DE PARAULES.

Reconeixement de paraules parlades; primitius lèxics. Mètodes experimentals en el reconeixement de paraules. Factors que influïxen en l'accés i organització de les paraules: freqüència, similaritat formal i semàntica... Accés lèxic: teories i models.

5. COMPRESIÓ DEL LLENGUATGE: PROCESSAMENT DE L'ORACIÓ.

Propietats estructurals de les oracions. Processament sintàctic. Ambigüitat lèxica i sintàctica. Models de processament d'oracions. Influència del context. Estudis experimentals en el processament d'oracions.

6. COMPRENSIÓ DEL LLENGUATGE II: PROCESSAMENT DEL DISCURS I TEXT.

Processament del discurs. Perspectiva estructural, funcional i semàntica. Coherència. Inferències. Memòria del discurs. Models de situació. Esquemes. Implicacions educatives.

7. PRODUCCIÓ I PLANIFICACIÓ.

Fonts de dades en l'estudi de la producció i planificació de la parla: errors espontanis de la parla, pauses o difluències en la parla; fenomen de tenir-lo a la punta de la llengua. Evidència procedent de l'estudi de les afàsies. Nivells de planificació. Models de producció. Interacció conversacional.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Elaboració de treballs en grup	15,00	0
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	30,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa, combinant la lliçó magistral amb diferents activitats en classe: Estudi de casos, debat i anàlisi de textos, anàlisi de tests i altres procediments d'avaluació en psicologia del llenguatge, propostes d'estratègies d'intervenció.

Tutories individualitzades i grupals Preparació de treballs de manera autònoma, elaboració i presentació d'informes de les pràctiques realitzades a l'aula.

L'ús de dispositius mòbils, tauletes i ordinadors portàtils estarà a la disposició de la metodologia docent proposada per cada professor/a.

AVALUACIÓ

(SE1) Examen final: Aquesta prova tindrà dos parts: (a) Valoració de continguts TEÒRICS mitjançant una prova objectiva individual final en les convocatòries oficials determinades per la Facultat. Aquesta prova plantejarà preguntes sobre una selecció dels continguts i competències indicats prèviament en aquesta guia docent. Equivaldrà al 60% de la qualificació final, havent d'obtenir un mínim de 3 sobre 6 per a poder optar a l'aprobat final. La qualificació d'aquesta prova es guardarà per a la segona convocatòria en cas de superar aquesta però no superar la part pràctica. (b) Valoració de continguts PRÀCTICS: prova de síntesis mitjançant preguntes objectives o breus de totes les activitats pràctiques que es realitzarà en la mateixa convocatòria oficial que l'examen de teoria. Equivaldrà al 10% de la

qualificació final (1 punt). És necessari obtindre com a mínim 0,3 punts per a poder superar l'assignatura. La qualificació d'aquesta prova es guardarà per a la segona convocatòria en cas de superar aquesta però no superar la part teòrica.

(SE2 i SE3) Avaluació continua: Presentació escrita d'informes, treballs individuals o en grup, casos clínics i resolució de problemes (SE2); així com la participació activa en les activitats de classe, seminaris i/o tallers, motivació per la qualitat dels resultats de l'aprenentatge i lliurament d'aquelles activitats que determine el/la professor/a (SE3). Equivaldrà al 30% de la qualificació final, havent d'aprovar aquestes dos parts (SE2 i SE3) per a poder optar a l'aprobat final. Aquests 3 punts es distribueixen de la següent manera:

- 1 punt per activitats pràctiques i demostracions relacionades amb els continguts teòrics. Algunes d'aquestes activitats poden ser NO RECUPERABLES (encara que mai suposaran més de 0,3 punts), atès que només poden ser avaluades en el context de la dinàmica específica dins de l'aula. És necessari entregar i tindre aprovades la meitat del total de les activitats (mínim 0,5 punts) per a poder optar a l'aprobat final. La qualificació d'aquestes activitats es guardarà per a la segona convocatòria sempre que se superen els 0,5 punts mínims. Per a poder ser avaluades han de ser entregades abans d'una setmana de l'examen de primera convocatòria o abans de 15 dies de l'examen de segona convocatòria.
- 2 punts per lliurament d'informes/treballs/exposicions. El calendari de lliurament o exposició d'aquests serà determinat per el/la professor/a (En tot cas, hauran d'estar entregades 15 dies abans de l'examen de segona convocatòria). És necessari entregar i tindre aprovats (mínim 1 punt) aquests informes per a poder optar a l'aprobat final. La qualificació d'aquestes activitats es guardarà per a la segona convocatòria sempre que se superen un 1 punt com a mínim.

Resum de Requisits mínims:

- Mínim de 3 punts sobre 6 en la part teòrica de l'Examen final.
- Mínim de 0,3 punts sobre 1 en la part pràctica de l'Examen final.
- Mínim de 0,5 punts sobre 1 en les activitats recuperables i no recuperables de classe.
- Mínim de 1 punt sobre 2 en el informe/treball/exposició.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ. La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que es disposa en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio .

Per a obtindre l'aprobat és necessari obtindre un mínim de 5 punts en la qualificació final. D'acord amb la normativa de la UV, la nota es concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant la següent escala de qualificació:

- De 0 a 4.9: suspens.

- De 5 a 6.9: aprovat.
- De 7 a 8.9: notable.
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor.

Per a l'obtenció de les Matrícules d'Honor es tindran en compte les millors qualificacions de cada grup (sempre que com a mínim s'aconsegueixca el 9). En cas d'empat es durà a terme una prova oral o escrita per a desempatar. En el supòsit de no poder atorgar-se Matrícules d'Honor en un grup podran, mitjançant acord de la Unitat Docent, cedir-se a un altre dels grups.

ADVERTIMENT. La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca part de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. Tinga's en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat. En horari de tutoria, el professorat podrà requerir entrevistes individuals o en grup amb la condició de verificar el grau de participació i assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. No acceptar aquesta verificació, suposarà no superar la tasca o activitat en qüestió.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020):
<https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/C83.pdf>

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Carroll, D.W. (2006). *Psicología del Lenguaje*. Madrid: Thomson.
- Cuetos, F. González, J. y de Vega, M. (2020). *Psicología del lenguaje* (2ª ED). Madrid: Panamericana
- Sedivy, J. (2019). *An introduction to Psycholinguistics* (2nd Edition). Sinauer Associates. Sunderland: MA
- Traxler, M.J. (2012). *Introduction to Psycholinguistics: Understanding language science*. Wiley

Complementàries

- Berko, J. y Bernstein, N. (1999). *Psicolingüística*. Madrid: McGraw Hill.
- Harley, T.A. (2008). *Psicología del lenguaje*. Madrid: McGraw-Hill.